

14.6.2010

B7-0354/2010

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem,
saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu
par „Eiropu 2020” — jaunu ES stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai

*Lothar Bisky, Nikolaos Chountis, Ilda Figueiredo, Patrick Le Hyaric,
Kartika Tamara Liotard, Marisa Matias, Willy Meyer, Miguel Portas, Alfreds
Rubiks, Eva-Britt Svensson, Kyriacos Triantaphyllides, Sabine Wils*
GUE/NGL grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par „Eiropu 2020” — jaunu ES stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 24. novembra darba dokumentu „Apspriešanās par topošo ES stratēģiju 2020. gadam” (COM(2009)0647),
 - ņemot vērā Komisijas dienestu 2010. gada 2. februāra darba dokumentu „Lisabonas stratēģijas izvērtējuma dokuments” (SEC(2010)0114),
 - ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu „Eiropa 2020 — Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
 - ņemot vērā 2010. gada 26. martā notikušās Eiropadomes pavasara sanāksmes secinājumus par Eiropas stratēģiju 2020. gadam un ekonomikas pārvaldību,
 - ņemot vērā eiro zonas valstu un valdību vadītāju 2010. gada 7. maija paziņojumu,
 - ņemot vērā 2010. gada 9. un 10. maija Ekonomikas un finanšu padomes ārkārtas sanāksmes secinājumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā pēdējās desmitgadēs līdz pat 2007. vai 2008. gadam milzīgo investīciju un finanšu tirgu izaugsmes pamatā bija aizvien nevienlīdzīgākā ienākumu un bagātības pārdale (palielinājās peļņa un bagātība, strauji saruka darbaspēka ienākumu daļa IKP), kas arī spekulatīvu burbuļu rašanās (jaunā interneta ekonomika, nekustamais īpašums u. c.);
- B. tā kā ES politika kopumā un Lisabonas stratēģija jo īpaši pastiprināja šīs tendences, galveno uzvaru liekot uz „konkurētspēju”, izmaksu samazināšanu, labklājības valsts sistēmas sagraušanu, aizvien elastīgākiem darba tirgiem, tirgu liberalizāciju kopumā un jo īpaši ierobežojumu atcelšanu finanšu tirgos;
- C. tā kā ES politikas virzieni kopumā un Lisabonas stratēģija tādējādi veicināja to, ka dalībvalstis, sacenšoties savā starpā, piekopa stratēģiju, ko varētu raksturot kā „padari par nabagu savu kaimiņu”, radīja labvēlīgus apstākļus parādu veicinātai „burbuļekonomikai” daudzās ES valstīs, kā rezultātā palielinājās to tekošā konta deficīts, un vienlīdz nestabilai, uz konkurētspēju balstītai izaugsmei nelielā skaitā citu ES dalībvalstu, turklāt otrās uzkrāja ļoti lielus tekošā konta pārpalikumus, īstenojot algu deflāciju un vienlaikus apspiežot iekšējo pieprasījumu;
- D. tā kā Eiropas iestāžu vadītāji un dalībvalstu valdības nepievērsa uzmanību pieaugošajām ekonomikas atšķirībām gan eiro zonas valstīs, gan visās 27 ES dalībvalstīs, jo bija cieši, bet maldīgi pārliecinātas, ka ekonomiska nestabilitāte var rasties tikai inflācijas vai bezatbildīgas fiskālās politikas dēļ;

- E. tā kā tādēļ Lisabonas līgums un ES projekta monetāriskā struktūra lielā mērā ir vairojamas pie finanšu un ekonomikas krīzes izraisīšanas un nespējas sasniegt pašu izvirzītos Lisabonas mērķus, jo tie radīja labvēlīgu vidi ekonomikas saindēšanai ar „toksiskajiem aktīviem”, atceļot ierobežojumus finanšu tirgū un veicinot spekulatīvu burbuļu veidošanos arī „reālajā ekonomikā”; tā kā argumenti, ka Lisabonas stratēģijas neveiksmes cēlonis ir tās nepietiekama īstenošana dalībvalstīs, kontroles trūkums u. tml., ir nepārliecinoši;
- F. tā kā Eiropas Savienības vadītāji, turpinot ierasto retoriku par kopēju Eiropas rīcību un solidaritāti, ir sākuši politiku, kuru varētu apzīmēt ar nosaukumu „padari par nabagu savu kaimiņu”, ļaujot konkurēt dalībvalstu shēmām, kas paredzētas finanšu nozares glābšanai un atveseļošanās panākšanai vajadzīgo fiskālo stimulu nodrošināšanai; tā kā Eiropas ekonomikas atveseļošanas programma, ko Padome pieņēma 2008. gada decembrī, tā arī nenodrošināja labāk koordinētu ES reakciju uz krīzi; tā kā līdz šim īstenotie banku glābšanas un stimulēšanas pasākumi izpaudušies kā finanšu nozaru un ražotāju zaudējumu mazināšana, tie ir piebremzējuši lejupslīdi, taču atveseļošana ar tiem nav panākta;
- G. tā kā atveseļošanas plāni ir izveidoti, neņemot vērā dzimumu līdztiesības perspektīvu, un tā kā sievietes līdz šim ir bijušas un vēl aizvien lielā mērā ir atstumtas no to lēmumu pieņemšanas, kas attiecas uz ekonomikas un finanšu atveseļošanas pasākumiem; tā kā dažādu stimulēšanas pasākumu ietekme uz sievietēm un vīriešiem ir atšķirīga; tā kā pirmajā posmā krīze īpaši smagi skāra nozares, kurās galvenokārt tiek nodarbināti vīrieši (mašīnbūve, celtniecība u. c.), ir skaidrs, ka vidējā termiņā un ilgtermiņā valstu pieaugošajām parādsaistībām būs ļoti nopietna negatīva ietekme uz nozarēm, kurās galvenokārt strādā sievietes, īpaši uz darba vietām valsts sektorā un valsts organizētām un/vai valsts subsidētām sociālo, veselības un aprūpes pakalpojumu nozarēm;
- H. tā kā 2009. gadā IKP ES valstīs kopumā saruka par 4,1%; tā kā dažām dalībvalstīm šogad vēl aizvien ir negatīva ekonomiskā izaugsme un prognozes par 2010. gadu liecina, ka 27 ES dalībvalstīs izaugsme būs trausla, lēna un labākajā gadījumā sasniegs 0,7 %, bezdarba līmenis ES 27 kopumā būs rakstāms ar diviem cipariem, algas stagnēs un turpināsies lielā aizņemto līdzekļu īpatsvara mazināšana privātajā sektorā; tā kā privātais sektors vēl aizvien nespēj radīt jaunas investīcijas, jo nespēj darboties ar pilnu jaudu, ekonomikas prognozes ir drūmas un uzņēmumiem vēl aizvien ir grūti dabūt kredītus;
- I. tā kā 2009. gada beigās Eiropadome piekrita „izejas stratēģijai” un uzsāka deficīta novēršanas procedūru pret 20 dalībvalstīm, pieprasot, lai tās līdz 2013./2014. gadam vai agrāk samazina savu budžeta deficītu tā, lai tas nepārsniegtu 3 % no IKP; tā kā daudzas dalībvalstis jau ir sākušas samazināt algas un krasi ierobežot izdevumus valsts sektorā un līdz ar to samazinās valsts sektorā strādājošo algas un pensijas, tiek samazināts sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumos strādājošo skaits un šie uzņēmumi tiek privatizēti, tiek palielināts PVN, iemaksas sociālās apdrošināšanas sistēmā un likumā noteiktais pensionēšanās vecums;
- J. tā kā ES „izejas stratēģija” un finanšu nozares rīcība ir ārkārtīgi ciniska — budžeta deficīti ir lieli un valsts parādi krasi pieaug galvenokārt tādēļ, ka valdības glāba finanšu nozari no tās veikto spekulāciju sekām un negatīvās ietekmes uz ekonomiku; tā kā tagad finanšu tirgi vērsas pret valdībām, kas tos izglāba, un tā kā valdības valsts parādu šiem finanšu

nozares kreditoriem liek atmaksāt vienkāršajiem strādniekiem, pensionāriem utt., kuru darbs, alga, sociālie pabalsti un tiesības ir apdraudēti;

- K. tā kā Komisija, 2010. gada 17. un 24. martā un 2010. gada 14. aprīlī novērtējot ES dalībvalstu stabilitātes un konverģences programmas, mudināja lielāko daļu dalībvalstu vēl vairāk ierobežot valsts izdevumus un veikt vēl vairāk „strukturālo reformu”; tā kā Komisija ierosina dalībvalstu vidēja termiņa budžeta plānos izveidot mehānismus vēl stingrākai deficīta pārraudzībai; tā kā pavasara Padomes secinājumos par „ekonomisko pārvaldību” ir atbalstīta arī (LESD) 136. panta izmantošana, lai panāktu stingrāku budžeta uzraudzību un koncentrētos uz „neatliekamām problēmām, kas saistītas ar konkurētspēju un maksājumu bilances procesiem”;
- L. tā kā šādi Komisijas un Padomes atbalstīti un daudzu dalībvalstu īstenoti fiskālie samazinājumi palielina deflācijas spiedienu uz joprojām trauslo un stagnējošo ekonomiku, noārda tādus automātiskos stabilizatorus kā sociālās aizsardzības sistēmas un valsts investīcijas, kas izrādījās efektīvs veids, kā novērst ekonomikas vājināšanos un atkārtotas ekonomiskā lejupslīdes risku, turklāt šie samazinājumi sagrauj cerības, ka valsts parādu var samazināt un var panākt fiskālu konsolidāciju;
- M. tā kā šajos apstākļos Eiropas Komisija jaunajā stratēģijā „Eiropa 2020” ir ierosinājusi piecus mērķus, kam būtu jāliecina par tās „reālismu”; tā kā šie mērķis lielā mērā ir balstīti uz Lisabonas stratēģijas mērķiem; tā kā pavasara ES Padome nespēja panākt vienošanos par mērķiem, kas saistīti ar jauniešiem, kuri agrā vecumā pamet mācības, augstāko izglītību un nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanu; tā kā par to var tikai brīnīties, ņemot vērā dalībvalstu valdību un Padomes aso retoriku par to, ka ir jāinvestē cilvēkos un prasmēs un ka 2010. gadā, kas ir Eiropas gads cīņai pret nabadzību, ir nopietni jāpievēršas nabadzības problēmai;
- N. tā kā ES politika, Lisabonas stratēģija un jo īpaši stratēģija „Eiropa 2020” gandrīz nepievēršas demogrāfisko pārmaiņu jautājumiem un ar tiem saistītajai iedzīvotāju pārceļošanai (ko iezīmē strauja urbanizācija un valstu demogrāfiskās tendences, kas atspoguļojas pilsētu līmenī);

Vispārējas piezīmes par stratēģiju „Eiropa 2020” un ES ekonomikas pārvaldību

1. uzsver, ka sadomonetārā ES izejas stratēģija neļaus dalībvalstīm panākt fiskālu konsolidāciju, jo tā vājinās tādus automātiskos stabilizētājus kā sociālā aizsardzība un valsts investīcijas, turpinās stagnēt algas un līdz ar to iekšējais pieprasījums un mazināsies ieņēmumi no nodokļiem; norāda, ka šajā sakarībā Padomes ierosinātā „ES ekonomikas pārvaldība” novedīs pie sociālas regresijas, vēl vairāk novājinās ekonomiku un destabilizēs Eiropas integrāciju un demokrātiju;
2. norāda, ka ar šādiem fiskāliem ierobežojumiem nebūs iespējams radīt pietiekamas investīcijas videi nekaitīgai ekonomikai, jaunām darba vietām, izglītības, prasmju un kompetences uzlabošanai sociālās atstumtības mazināšanai, lai izpildītu stratēģijas „Eiropa 2020” mērķus un uzdevumus, lai cik vērienīgi šie mērķi nebūtu pēc 2010. gada jūnija Padomes, kurā tiks pieņemts to galīgais formulējums; tādēļ uzskata, ka stratēģija „Eiropa 2020” no paša sākuma ir sastāvējusi no tukšiem solījumiem un ka „dalībvalstu reformu programmu” ikgadējā pārskatīšana var būt nevajadzīga enerģijas tērēšana;

3. uzskata, ka stratēģija „Eiropa 2020” ir vēl netālejošāka par neveiksmīgo Lisabonas stratēģiju; asi kritizē to, ka stratēģijā „Eiropa 2020” vispār nav skarts sieviešu līdztiesības jautājums; norāda, ka uz pieaugošā bezdarba fona stratēģija nepiedāvā skaidru priekšstatu par to, kā to efektīvi mazināt ar ilgtspējīgai attīstībai un pilnīgai nodarbinātībai paredzētajiem ekonomikas un nodarbinātības politikas instrumentiem;
4. uzsver, ka ar Lisabonas stratēģijā svarīgāka par mērķu sasniegšanu bija pakļaušanās neoliberālajai dogmai: ziemeļvalstīm un Nīderlandei darba vietu radīšanas ziņā bija labāki rādītāji nekā ASV, un tās bija līderpozīcijās ES attiecībā uz nodarbinātību (vispārējo nodarbinātību, sieviešu nodarbinātību, gados vecāku strādājošo nodarbinātību utt.), arī tādi rādītāji kā „konkurētspēja”, vides ilgtspēja un zems nabadzības līmenis šīm valstīm bija vieni no labākajiem pasaulē; uzskata, ka būtu bijis tikai loģiski sekmēt egalitāras, sociālas un ekoloģiskas vērtības, politiku un instrumentus, ko Eiropas Savienība varēja pārņemt no „ziemeļvalstu modeļiem”, taču Komisija un Padome uzstāja uz to, lai šīs dalībvalstis palielina darba tirgu elastīgumu un veicina neoliberālas „strukturālās reformas”, neraugoties uz to, ka to rezultāti bija labi arī tāpat;
5. norāda uz to, ka, neraugoties uz paviršo retoriku par „videi saudzīgākas ekonomikas” izveidi un sociālo kohēziju, stratēģijā „Eiropa 2020” ir saglabājies Lisabonas stratēģijas neoliberālais gars un politiskā virzība; tiek uzsvērtā „konkurētspēja”, vēl lielāka vienotā tirgus liberalizācija, tālākas privatizācijas veicināšana, izmantojot valsts un privātā sektora partnerības, un uzņēmējdarbības gara atdzīvināšana — it kā šāda politika nebūtu sekmējusi ekonomikas krīzes rašanos (piemēram, nepareizu uzņēmējdarbības lomu Jaunās Ekonomikas attīstībā, finanšu burbuļu izveidē un to plīšanā);

Efektīvai, koordinētai rīcībai nākamajos 3–5 gados ir izšķiroša nozīme, lai pārvarētu stagnāciju, veicinātu ilgtspējīgu attīstību un cīnītos pret bezdarbu

6. uzstāj uz to, ka nākamajos trijos līdz piecos gados ir vajadzīgi fiskāli stimuli, lai pārvarētu ekonomikas stagnāciju un izveidotu sākuma stratēģiju jaunai nodarbinātībai: vajadzīgs jauns, spēcīgāks un mērķtiecīgāks ES atveseļošanas plāns, kurā visos aspektos tiek ievērota dzimumu līdztiesība, kas paredz katru gadu vienu procentu no ES IKP atvēlēt vides, sociālā un ekonomikas ziņā ilgtspējīgas attīstības izpētei, kas sekmē taisnīgumu, „labu darbu” visiem cilvēkiem, videi saudzīgāku ekonomiku, sociālo labklājību, nabadzības un sociālās atstumtības izskaušanu un labāku sociālo un teritoriālo kohēziju visā ES; uzsver, ka vienlaikus jāveic līdzīgi pasākumi dalībvalstu līmenī, lai konsekventi koordinētu dalībvalstīs un ES līmenī veiktos pasākumus;
7. norāda, ka tikai ar iedarbīgu ekonomikas atveseļošanu un kvalitatīvu pienācīgas un augstvērtīgas nodarbinātības palielināšanos ir iespējams nodrošināt valsts budžeta deficītu un parādu samazināšanu vidējā termiņā; uzsver, ka 2008. un 2009. gadā Stabilitātes un izaugsmes pakts būtībā netika pildīts, lai dalībvalstis varētu sākt atveseļošanas programmas; uzstāj uz to, ka Stabilitātes un izaugsmes paktu nevajadzētu piemērot;
8. ierosina jaunā ES atveseļošanas plāna un dalībvalstu atveseļošanas iniciatīvu līdzekļus novirzīt ilgtspējīgai attīstībai, piemēram, energotaupībai un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanai, videi nekaitīgai ražošanai un atkritumu rašanās novēršanai, ilgtspējīgai pilsētu un mājokļu attīstībai, bioloģiskajai lauksaimniecībai, ilgtspējīgai zivsaimniecībai un ekosistēmu aizsardzībai, ūdens un resursu efektīvas izmantošanas uzlabošanai,

bruņojuma ražošanas pārorientēšanai, valsts sektora pakalpojumu, izglītības, veselības aprūpes, ilgtermiņa aprūpes, sociālo pakalpojumu un sociālās ekonomikas paplašināšanai un uzlabošanai, valsts sektoram piederošu mājokļu celtniecībai, aprūpes un izglītības nozarei, cīņai pret nabadzību un atstumtību, lai sekmētu oficiālu „zaļo” un „balto” darba vietu radīšanu;

9. uzsver, ka uz solidaritāti un vienlīdzību balstīta labklājības valsts modeļa pamatā ir vienlīdzīga piekļuve aprūpei un ka ES valstu ekonomikas un mūsu labklājības valstu nākotne lielā mērā būs atkarīga no tā, kā tiks organizēta aprūpe, pēc kuras pieprasījums aizvien palielināsies; uzsver, ka šodien aprūpes darbs mūsu sabiedrībā ir ievērojama oficiālās un neoficiālās ekonomikas daļa; vairums aprūpes veicēju ir sievietes, turklāt bieži vien viņas strādā sliktos darba apstākļos un/vai bez pienācīgas drošības; aicina stratēģijā 2020. gadam pievērst uzmanību aprūpes nozarei, lai uzlabotu tajā strādājošo darba apstākļus, paplašinātu valsts nodrošināto aprūpi un panāktu, ka visiem ir vienlīdzīga piekļuve aprūpei;
10. ierosina, ka daļai atveseļošanas plānu investīciju programmām vajadzētu būt īpaši veidotām tā, lai palīdzētu krīzes vissmagāk skartajām ražošanas nozarēm un tā panāktu, ka visiem cilvēkiem ir pienācīgs darbs — šajā sakarībā vajadzētu pārorientēt automašīnu ražošanas nozari uz ilgtspējīgiem transporta veidiem, paplašināt dzelzceļa tīklus un nodrošināt teritoriālā ziņā visaptverošus un vispusīgus reģionālos vilciena pakalpojumus (programma *Rail Europe 2025*), sekmēt videi nekaitīgu kuģu būvi un stabilizēt tērauda ražošanas nozari; uzstāj uz to, ka ES un dalībvalstīm jāraugās, lai šādus pārorientēšanas pasākumus papildinātu pasākumi darba vietu radīšanai, apmācībai, pārkvalifikācijai un prasmju attīstībai, un attiecīgo nozaru darbiniekiem būtu droša pāreja uz citām darba vietām;
11. norāda, ka ES un dalībvalstīm vajadzētu īstenot mehānismus mērķtiecīgai un demokrātiski kontrolētai ar jauno atveseļošanas plānu saistīto valsts investīciju novirzīšanai uz tām tautsaimniecības nozarēm, kuras krīze skārusi vissmagāk, jaunajām ilgtspējīgajām ražošanas nozarēm un pakalpojumiem un nelabvēlīgā situācijā esošajiem reģioniem; uzstāj uz to cilvēku aktīvu iesaistīšanu un līdzdarbību, kurus skar šīs investīcijas; uzsver, ka vienmēr, kad dalībvalstis nodrošina palīdzību, rekapitalizāciju un finanšu garantijas grūtībās nokļuvušiem uzņēmumiem, attiecīgi jāpalielinās valsts kapitāla daļām balsošanā par interesēm un nākotnes peļņas sadali, kas jāizmanto, lai ietekmētu uzņēmuma investīciju stratēģijas; norāda, ka dalībvalstīm ir jāīsteno pasākumi, lai palielinātu demokrātiju ekonomikā, mainītu veidu, kādā uzņēmumi tiek vadīti, tādējādi nostiprinot darbinieku, arodbiedrību un patērētāju pozīcijas un nodrošinot, ka uzņēmumu un sabiedriskos pakalpojumus sniedzošo uzņēmumu stratēģiskajos lēmumos vairāk tiek ņemti vērā sociālie un vides aspekti;
12. iesaka pārveidot un racionalizēt stratēģijā „Eiropa 2020” Komisijas ierosinātās galvenās iniciatīvas par jaunām prasmēm un darba vietām, resursu izmantošanas ziņā efektīvu Eiropu, inovāciju Savienību un par ražošanas politiku, cieši sasaistot tās ar jauno ES atveseļošanas plānu, lai atbalstītu ilgtspējīgu attīstību;
13. uzsver, ka dažās dalībvalstīs 2009. un 2010. gadā īstenotie pasākumi, kas tiek atbalstīti ar sociālās aizsardzības sistēmām, saīsinot darba dienu, ir izrādījušies efektīvi nodarbinātības

saglabāšanai un darbinieku paturēšanai algotā darbā; aicina ES un dalībvalstis veicināt darba laika saīsināšanu plašākā spektrā, nodrošinot, ka darbinieki nezaudē algotu darbu un ka tiek radītas jaunas darba vietas, lai izvairītos no darba apjoma palielināšanās, turklāt šo procesu var papildināt ar mazāku atbalstu uzņēmumiem pārejas periodā ekonomikas stagnācijas apstākļos;

14. aicina ES un dalībvalstis veicināt darba un privātās dzīves apvienošanas iespējas, ko vislabāk iespējams panākt, atjauninot standarta nodarbinātības modeli — līgumi par pastāvīgu darbu ar īsāka laika pilnas slodzes nodarbinātību kā vispārīgu nosacījumu, kā arī paredzot nosacījumus attiecībā uz nepilnas slodzes nodarbinātību, lai tiem, kas vēlas strādāt uz nepilnu slodzi, tiktu piedāvāts tikai stabils un sociāli aizsargāts nepilnas slodzes darbs (15–25 stundas nedēļā); uzsver vajadzību piemērot vienādus nosacījumus pilnas slodzes un nepilnas slodzes nodarbinātībai, kad runa ir par stundu atalgojumu, tiesībām uz izglītību un mūžizglītību, karjeras iespējām un sociālo aizsardzību;
15. uzsver, ka Eiropas nodarbinātības stratēģiju (ENS) un nodarbinātības pamatnostādnes nākamajam ciklam (2010. līdz 2013. gadam) nedrīkst balstīt uz elastdrošības principu, to pamatā ir jābūt „laba darba” koncepcijai kā galvenajam vērtību mēram, nepārprotami uzsverot darba kvalitātes veicināšanu, lielāku sociālo drošību un sociālo integrāciju, nostiprinot esošās un radot jaunas darbinieku tiesības, veicinot veselību un drošību darbā, uzlabojot risku pārvaldību un palielinot iespējas apvienot darbu ar ārpusdarba dzīvi; uzstāj uz to, ka dalībvalstīm vajadzētu veikt efektīvākus pasākumus, lai izskaustu riskantu un netipisku nodarbinātību;
16. uzstāj uz to, ka Padomei un Komisijai jānāk klajā ar Eiropas jauniešu garantiju sistēmu, ar ko katram jauniešim ES tiktu nodrošinātas tiesības saņemt piemērotu, labi apmaksātu darba piedāvājumu atbilstoši viņa kvalifikācijām un prasmēm, stažēšanās iespējas, papildu apmācība vai apvienota darba un apmācību iespēja, tiklīdz viņš kļūst par bezdarbnieku;
17. uzskata, ka algu samazināšana un spiediens uz Eiropas strādājošajiem, lai tie savstarpēji konkurētu atalgojuma jomā, veicinās deflāciju, samazinās pirktspēju un iekšējo pieprasījumu un palielinās risku, ka atsāksies ekonomikas lejupslīde; uzstāj, ka jānosaka efektīvi algu zemākie līmeņi darba tirgu apakšējā segmentā (minimālā alga, iztikas minimumam atbilstošas algas koncepcija) un augšējā segmentā (maksimālā alga, kas, piemēram, nepārsniedz 20 vidējās algas), kā arī jāīsteno tādi principi kā vienlīdzīga attieksme un līdzvērtīga samaksa par tādu pašu vai līdzvērtīgu darbu vienā darba vietā un jāparedz iespēja ar algu pieaugumu kompensēt inflāciju, produktivitātes pieaugums un spēcīgs pārdalīšanas mehānisms;
18. uzskata, ka pašreiz vērojamā kontu nelīdzsvarotība 27 ES dalībvalstīs — Dienvideiropas un Austrumeiropas valstīs ir lieli tekošo kontu deficīti, turpretim Vācijā, Austrijā un Nīderlandē ir lieli tekošo kontu pārpalikumi — ir problēma, kas pienācīgi jārisina ES ekonomikas pārvaldības ceļā; uzsver, ka valstīm ar kontu pārpalikumiem ir jāmaina sava ekonomiskā attīstība, lai nostiprinātu iekšējo pieprasījumu un pašmāju ekonomiku; ierosina izveidot „klīringa savienības” mehānismu 27 ES dalībvalstīm, piespiežot valstis ar pārpalikumu maksāt pozitīvas procentu likmes valstīm, kurās ir deficīts, tādējādi ļaujot tām investēt ražošanas, pakalpojumu un infrastruktūras modernizācijā, palielināt produktivitāti un samazināt tekošā konta deficītu;

19. uzsver, ka saskaņā ar Komisijas aplēsēm 27 ES dalībvalstu publiskais parāds 2011. gadā vidēji pieaugs līdz 84 % vai vairāk, lai gan dalībvalstis ir centušās īstenot fiskālo konsolidāciju; norāda, ka nesenie notikumi saistībā ar iespējamo Grieķijas neveiksmi novērst bankrotu varētu attīstīties pēc „vissliktākā scenārija”, kad aizvien vairāk dalībvalstu nespēs izkļūt no parādiem, tādējādi izraisot eiro zonas sabrukumu; uzskata, ka steidzami nepieciešams „plāns B”, lai izvairītos no šāda scenārija, un tam ir jābūt balstītam uz tādu politiku, kurā ietvertas sarunas ar bankām un finanšu iestādēm par valsts parāda dzēšanu un pārgrupēšanu, un ka jāspēr droši soļi pretim nekonvencionāliem pasākumiem, proti, ECB varētu palielināt savu bilanci un pārvērst naudā parādu, iepērkot valsts obligācijas ar sava „strukturālo darbību” instrumentu kompleksa palīdzību, tā izvairoties no ekonomikas sabrukšanas;

Jauni finanšu avoti un jauns ilgtspējīgas atveseļošanās regulējums

20. aicina Padomi paplašināt Eiropas Investīciju bankas (EIB) un Eiropas Rekonstrukciju un attīstības bankas (ERAB) mandātus, lai to galvenie politikas virzieni varētu aptvert visu Eiropas atveseļošanas plāna pasākumu spektru (piemēram, ietverot ilgtspējīgu rūpniecības politiku utt.);

21. aicina Padomi izveidot kopējas, Eiropas Investīciju bankas izlaistas ES parādzīmes, kuras kolektīvi garantē visu 27 ES dalībvalstu valdības un kuru segums ir dalībvalstu ieņēmumi no nodokļiem, kā arī Eiropas Centrālās bankas likviditātes atbalsts ar 1 % procentu likmi; norāda, ka šāda kopēja ES parādzīme jāizmanto ne tikai cīņai pret finanšu spekulācijām un pašreiz izplatīto dalībvalstu parādu izskaušanai, bet jo īpaši jaunā ES atveseļošanas plāna finansēšanai; norāda, ka ne tikai eiro zonas valstis, bet visas dalībvalstis gūs labumu no kopējas ES parādzīmes; uzskata, ka, finansējot ieguldījumus ar EIB starpniecību, nevis aizņemoties no privātā kapitāla tirgiem, ES un dalībvalstis ietaupītu naudu, ko tās varētu izmantot turpmākai ieguldījumu stimulēšanai;

22. uzsver, ka ar šādām EIB vadītām valsts sektora investīcijām nodarbinātību un ienākumus varēs palielināt pusotru līdz divas reizes, paverot iespējas saskaņā ar ES atveseļošanas plānu veiktajiem pasākumiem būt lielā mērā pašfinansējošiem;

23. uzsver, ka ikvienam ar ES parādzīmju starpniecību dalībvalstīm sniegtam atbalstam jāizriet no Eiropas Sociālā modeļa principiem, noteikti jāizvairās no samazinājumiem publiskajā sektorā, deflācijas apstākļos iesaldētām algām utt., kā arī šādam atbalstam jābūt ierobežotam termiņā, lai novērstu prociklisku fiskālo samazinājumu; aicina Padomi atsaukt nosacījumus, kas izvirzīti Grieķijai, un kā arī Latvijai, Rumānijai un Ungārijai saistībā ar ES un SVF ārkārtas palīdzību;

24. aicina Padomi izveidot ES līmeņa vispārējo finanšu darījumu nodokli (FDN), lai samazinātu spekulācijas un nodrošinātu, ka finanšu sektors godīgi veicina ekonomikas atveseļošanu un refinansē valstu glābšanas darbību radīto fiskālo slogu; norāda, ka saskaņā ar jaunākajiem pētījumiem vispārējais FDN 0,1 % apmērā gada ieņēmumus varētu palielināt par 2,1 % no IKP (aptuveni 262 miljardiem eiro); ierosina, iekasējot vispārējo FDN gūtos ieņēmumus, izmantot attīstības palīdzībai, pretkrīzes pasākumiem un ilgtspējīgas attīstības veicināšanai;

25. norāda, ka bankas vēl aizvien netieši, bet stipri paļaujas uz valsts sektora īstenotiem glābšanas pasākumiem, lai gan ir jau bijušas vairākas glābšanas operācijas un valstu garantijas (Eiropā kopumā tam iztērēti 3 triljoni eiro), tajā pašā laikā tām par šādiem glābšanas pasākumiem nav jāmaksā nekāda maksa; aicina Padomi vienoties par shēmu banku pasīvu bilanču nodevu ieviešanai (izņemot depozītiem); norāda, ka, modulējot nodevas likmi atbilstīgi bilanču lielumam, valdības var palielināt nodevas lielām bankām, tādējādi izvairoties no tā, ka „bankas kļūst pārāk lielas, lai varētu atļauties bankrotēt”;
26. aicina dalībvalstis palielināt nodokļus attiecībā uz banku un pārvaldnieku prēmijām, ienākumiem no kapitāla (dividendēm, procentu likmēm), kapitāla pieaugumu un lieliem īpašumiem un mantojumiem, šos nodokļu ieņēmumus izmantojot, lai palielinātu publiskā sektora pārraudzītus ieguldījumus; norāda, ka tādā veidā ir iespējams nostiprināt pieprasījuma dinamiku un iestrādāt to vides un sociālajā ziņā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, lai vidējā termiņā samazinātu deficītus; norāda, ka nolūkā veicināt fiskālo konsolidāciju dalībvalstīm ir jāsamazina militārie izdevumi un subsīdijas, kas kaitē videi;
27. norāda, ka jāmobilizē papildu līdzekļi jaunā Eiropas atveseļošanas plāna īstenošanai, ko var panākt, samazinot ES budžetā izdevumus militārajai jomai un aizsardzībai, kodolenerģijai un kodolsintēzei, struktūrfondu projektiem un videi kaitīgajiem TEN projektiem; tāpat uzskata, ka valstīm, kuru stāvoklis ir vēl smagāks, nepieciešama budžeta atbalsta pasākumu ieviešana, jo īpaši izvērsot Kopienas fondus, neprasot nekā no dalībvalstu darījumu partneriem; aicina Komisiju un Padomi pagarināt nesen pieņemtos noteikumu par valsts palīdzību atvieglojumus, piemērojot tos tik ilgi, kamēr turpinās stagnācija un ir liels bezdarbs;
28. uzskata, ka finanšu sektoram jādarbojas pirmām kārtām sabiedrības interesēs, jāsamierinās ar mazāku peļņu un jābūt spējīgākam izvairīties no riskiem, pildot ilgtermiņa mērķus, nevis cenšoties gūt peļņu īstermiņā; uzskata, ka steidzami ir vajadzīga banku sektora socializācija un valsts īpašumā esoša finanšu pola izveide (nacionalizētas bankas, vietējās un reģionālās krājbankas, kooperatīvu bankas), lai kredītus novirzītu uz sociāli un ekoloģiski izmantojamiem noguldījumiem, kas rada kvalitatīvas darba vietas, ievērojot darba ņēmēju tiesības; uzskata, ka lēmumu pieņemšana attiecībā uz finanšu sektora kredītpolitiku jāpakļauj demokrātiskai valsts kontrolei, nodrošinot demokrātisku darbinieku un patērētāju iesaistīšanos;
29. uzstāj uz spēcīgiem pasākumiem, lai samazinātu spekulācijas finanšu tirgos; uzsver, ka nekavējoties vajadzīgi steidzami pasākumi, lai aizliegtu nesegto īso pārdošanu un tirgošanos ar kredītsaistību neizpildes mijmaiņas līgumiem, un ka ir jāizveido publiska Eiropas kredītreitinga aģentūra; norāda, ka riska ieguldījumu fondiem un privātajiem pašu kapitāla fondiem jāaizliedz darboties ES vai vismaz ļoti jāierobežo to darbība, jāslēdz ārzonas centri, jāierobežo pensiju fondu līdzekļu izmantošana, ļaujot iegādāties tikai Eiropas valstu valdību izdotas parādzīmes, jāaizliedz tiem veikt investīcijas riska ieguldījumu fondos vai privātos pašu kapitāla fondos, valūtas maiņā, atvasinātajos produktos un akciju kapitālā; aicina Komisiju un Padomi pēc iespējas ātrāk nodrošināt stingrāku finanšu sektora regulāciju;

Citas piezīmes par stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem un politikas virzieniem

30. atbalsta Spānijas prezidentūras priekšlikumu kā vienu no galvenajiem mērķiem ES stratēģijā 2020. gadam iekļaut dzimumu līdztiesību; uzstāj, ka ir vajadzīga īpaša nodaļa par dzimumu līdztiesību stratēģijā, papildinot dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas principu; norāda, ka šajā īpašajā nodaļā jārisina visi stratēģijas jautājumi, kuru mērķis ir nodrošināt lielāku līdztiesību starp sievietēm un vīriešiem, piemēram, sociālās aizsardzības sistēmas nolūkā likvidēt šķēršļus, kas rada dzimumu nevienlīdzību, labāku darba apstākļu nodrošināšana nozarēs, kurās strādā sievietes, nebrīvpriekšējās nepilna laika nodarbinātības samazināšana, dzimumu līdztiesība apmācībā un izglītībā utt.;
31. aicina nospraust mērķi līdz 2020. gadam samazināt algu atšķirības starp dzimumiem līdz 0–0,5 %, kā arī mērķus saistībā ar labākiem pieejamas (praktiski un finansiāli), elastīgas un kvalitatīvas aprūpes pakalpojumiem visiem, jo īpaši piekļuvi bērnu aprūpes iestādēm, apņēmoties nodrošināt 70 % no vajadzīgās aprūpes 0–3 gadus veciem bērniem un 100 % no aprūpes 3–6 gadus veciem bērniem, uzstāj, ka ES stratēģijas 2020. gadam noteiktajā termiņā jānosprauž īpaši mērķi aprūpei, kas pienākas citiem apgādājamajiem, tostarp vecāka gadagājuma cilvēkiem, pamatojoties uz regulāri atjauninātu novērtējumu par faktiskām un iespējamām aprūpes vajadzībām;
32. uzskata, ka ES stratēģijas 2020. gadam galvenais mērķis attiecībā uz vispārējo nodarbinātības līmeni (75 %) ir jāattiecinā arī uz sievietēm, un abiem dzimumiem nodarbinātības līmenis jāpaaugstina, par pamatu ņemot pilna laika nodarbinātību; iesaka nospraust papildu mērķi līdz 2015. gadam uz pusi samazināt bezdarba līmeni;
33. aicina izvirzīt vērienīgākus galvenos mērķus attiecībā uz klimatu un enerģētiku: līdz 2020. gadam CO₂ emisiju samazināt par 40 % un līdz 2050. gadam par 80 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un līdz 2020. gadam elektroenerģijas kopējā patēriņā palielināt atjaunojamo enerģijas avotu nodrošināto daļu līdz 35 %; iesaka noteikt konkrētus emisijas samazinājuma mērķus transporta nozarei, tostarp aviācijai un kuģniecībai; aicina nospraust papildu mērķus resursu izmantošanas samazināšanai un atkritumu rašanās novēršanai; šajā ziņā prasa īstenot Bioloģiskās daudzveidības glābšanas stratēģiju, lai atjaunotu ekosistēmas, kā arī ir jāpanāk ekosistēmu noturība saistībā ar nozaru politiku, jo īpaši tādās jomās kā lauksaimniecība, arī transports, enerģētika un zemniecība; aicina pilnībā pārskatīt kopējo lauksaimniecības politiku, lai veicinātu pārtikas apgādes suverenitāti katrā valstī, klimata pārmaiņu radīto problēmu risināšanas labad samazinot pārtikas importu un dodot priekšroku vietējiem ražojumiem un vietējam patēriņam;
34. pauž nožēlu, ka Komisija energotaupību un dabas resursu un izejmateriālu saglabāšanu ir pilnībā iekļāvusi jomā „mūsu ražošanas un ekonomikas konkurētspēja nākotnē”, tādējādi atbalstot to uzņēmēju intereses, kuri uzskata, ka pieņemami ir tikai pasākumi, kas nes tūlītēju peļņu; aicina pārskatīt tīras attīstības mehānismu un emisiju tirdzniecības sistēmu, kas pašreiz nopietni apdraud CO₂ emisiju samazināšanas mērķa izpildi ES un pasaulē;
35. mudina Padomi piekrist noteicošajam mērķim par nabadzības samazināšanu uz pusi līdz 2015. gadam; ļoti nožēlo, ka Komisija atkāpusies no sākotnējā radikālā priekšlikuma par pamatiniciatīvu attiecībā uz Eiropas platformu cīņai pret nabadzību, ar kuru pašreiz ir paredzēts nodrošināt, ka „izaugsme un darbavietas nāk par labu pēc iespējas vairāk cilvēkiem, lai tādējādi nabadzībā dzīvojošie iedzīvotāji varētu aktīvi iesaistīties

sabiedriskās dzīves norisēs”; uzsver, ka ES arī turpmāk jācenšas izskaust nabadzība un sociālā atstumtība, neaprobežojoties vienīgi ar labākas piekļuves nodrošināšanu pakalpojumiem, lai atvieglotu nabadzīgu cilvēku nožēlojamo stāvokli;

36. apstiprina savas prasības cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību ievērot mērķtiecīgu pieeju, jo īpaši prasības attiecībā uz vispārīgo mērķi samazināt bērnu nabadzību par 50 % līdz 2012. gadam, attiecībā uz to, ka līdz 2015. gadam jāpanāk, lai visiem cilvēkiem būtu nodrošināta pajumte, par ES mērķi paredzēt minimālo algu (tā būtu jānostiprina ar likumu un darba koplīgumos valsts, reģionālā vai nozares līmenī), ar kuru nodrošinātu vismaz 60% no (valstī, nozarē utt.) raksturīgās vidējās algas, par ES mērķi attiecībā uz minimālo ienākumu sistēmām un ienākumu sistēmas aizvietošanu ar uz iemaksām balstītām shēmām, lai nodrošinātu ienākumu atbalstu vismaz 60% vidējo izlīdzināto ienākumu apjomā valstīs un turklāt par termiņu, kad šim mērķim kopumā jābūt sasniegtam visās dalībvalstīs; norāda, ka pienācīgu mājokļu trūkums ir jārisina Eiropas un dalībvalstu līmenī, lai izskaustu bezpajumtniecību;
37. norāda, ka Eiropadome pavasara sanāksmē vienojās risināt jautājumus saistībā ar ES stratēģijas 2020. gadam nepilnībām, kas kavē izaugsmi, cita starpā sekmējot vienotā tirgus izveides pabeigšanu; atzīmē, ka Komisija šajā sakarībā plāno līdz 2012. gadam izstrādāt nozīmīgu iniciatīvu paketi; nosoda to, ka Komisija un Padome saistībā ar iekšējā tirgus stratēģiju vēlas pastiprināt liberalizācijas un privatizācijas programmu īstenošanu; prasa rūpīgi pārskatīt vienotā tirgus stratēģiju, kurā galvenā uzmanība ir jāpievērš iedzīvotājiem, nevis lieliem uzņēmumiem, izveidojot spēcīgu sociālo un vides platformu, kuras pamatā ir konkrēti un izmērāmi mērķi, kas atspoguļo darba ņēmēju, patērētāju un MVU intereses;
38. ļoti kritiski vērtē Komisijas un Padomes apņemšanos saistībā ar ES stratēģiju 2020. gadam turpināt labāka regulējuma programmu un tikko pieņemto progresīvā regulējuma iniciatīvu, kuru mērķis ir ierobežot valsts iestāžu regulatīvās pilnvaras; uzsver, ka ne jau finanšu krīzes skarbā pieredze vien ir pierādījusi, cik aktuāli ir pašos pamatos nostiprināt publisko regulējumu; norāda, ka ir jānostiprina obligātu ilgtspējības novērtējumu veikšana attiecībā uz vides, sociālajiem un dzimumu līdztiesības mērķiem, kā arī jāizvērtē darbības un bezdarbības izmaksas; uzsver, ka dalībvalstīm ir jābūt tiesīgām ieviest cenu kontroli, lai koriģētu plaša patēriņa preču cenu pieaugumu;
39. norāda, ka Eiropadomes pavasara sanāksmes secinājumos paredzēts izveidot ES stratēģijas 2020. gadam “ārējo dimensiju”, lai “popularizētu mūsu intereses un nostāju globālā mērogā, piedaloties atklātos un taisnīgos tirgos visā pasaulē”; brīdina ES neīstenot vēl agresīvāku tirdzniecības politiku un apstiprina, ka nepieciešama tāda tirdzniecības politika, kas atbilstu sociālajiem, vides politikas un cilvēktiesību standartiem, lai izskaustu nabadzību, panāktu ilgtspējīgu attīstību, kā arī godīgas un taisnīgas tirdzniecības attiecības starp ES un jaunattīstības valstīm;

ES ekonomikas pārvalde, Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānisms un Padomes debates par Līguma grozīšanu

40. kritizē Eiropadomes priekšsēdētāja un Ekonomikas un finanšu padomes vadītās darba grupas priekšlikumus par stingrāku budžetu uzraudzību un strukturālajām reformām, kas paredzētas konkurētspējas un maksājumu bilances uzlabošanai eiro zonā;

41. ņem vērā Ekonomikas un finanšu padomes lēmumu, pamatojoties uz Līguma 122. panta 2. punktu un eiro zonas dalībvalstu starpvaldību nolīgumu, izveidot Eiropas Finanšu stabilitātes mehānismu ar kopējo vērtību līdz 500 miljardiem eiro, lai sniegtu finanšu atbalstu grūtībās nonākušām dalībvalstīm; piekrīt viedoklim, ka stabilizācijas mehānisms ir nepieciešamas, lai novērstu domino efekta veidošanās risku, kad varētu bankrotēt eiro zonas dalībvalstis; tomēr stingri iebilst pret to, ka stabilizācijas mehānisma aktivizēšana un atbalsts būs atkarīgs no nosacījumiem saskaņā ar neseno ES un SVF atbalstu un ka SVF piedalīsies finansēšanā;
42. stingri iebilst pret Komisijas un Padomes plāniem izveidot sistēmu, kas pastiprina dalībvalstu fiskālo konsolidāciju, prasot sevišķi vērienīgus konsolidācijas pasākumus 2010. un 2011. gadā veikt Portugālei un Spānijai un nosakot stingrākus noteikumus un procedūras attiecībā uz eiro zonas dalībvalstu uzraudzību, kā arī efektīvākas sankcijas, nekā to pašlaik paredz Stabilitātes un izaugsmes pakts; uzskata, ka šāda politikai tikai padziļinās krīzi deflācijas dēļ un uzspiedīs ekonomiskās grūtībās nonākušām dalībvalstīm prociklisku un antisociālu politiku;
43. ņem vērā, ka Ekonomikas un finanšu padome uzsvēra vajadzību nodrošināt strauju progresu finanšu tirgu regulēšanā un uzraudzībā, jo īpaši attiecībā uz atvasināto vērtspapīru tirgiem un uz kredītreitinga aģentūru lomu, kā arī uz finanšu nozares būtisko ietekmi uz krīžu smagumu; aicina Komisiju un Padomi šajos jautājumos paātrināt efektīvu risinājumu priekšlikumu izstrādi;
44. atzinīgi vērtē SVF nesen veikto makroekonomiskās politikas pārskatīšanu, kurā aizstāvēta nostāja, ka jāatceļ izvirzītie nosacījumi, piemēram, pārāk stingri fiskālie ierobežojumi, liberalizācija, privatizācija un regulējumu atcelšanas politika un ieteikts atļaut kapitāla plūsmu kontroli un arī inflācijas mērķlielumu noteikt četru procentu apmērā; ierosina ES sākt līdzīgu procesu, pārskatot tās ekonomikas politikas jomas un ekonomikas pārvaldību;
45. uzskata, ka visās nopietnās debatēs par ES Līguma grozīšanu, ņemot vērā krīzi, lielākā uzmanība ir jāpievērš tam, lai atteiktos no Līgumā paredzētās monetārās struktūras; turpmāk minētas tikai dažas no būtiskākajām Līgumā veicamajām izmaiņām: jāatceļ Eiropas Monetārajai savienībai ievirzītie Māstrihtas kritēriji, kuri nedarbojas, jāievieš „īstenas konverģences” kritēriji un atbalsta mehānismi, lai dalībvalstis varētu tos sasniegt, jāatceļ Stabilitātes un izaugsmes pakts, aizstājot to ar Nodarbinātības un ilgtspējīgas attīstības paktu, jāpārskata Eiropas Centrālās bankas (ECB) statūti, lai nodrošinātu ECB demokrātisku pārskatatbildību un nepieļautu tās „absolūtu neatkarību”, kā arī lai pārformulētu ECB misiju, par mērķi nosakot atbalstu ilgtspējīgas un līdzsvarotas ekonomikas izaugsmei, pilnīgai nodarbinātībai, finanšu stabilitātei un cenu un valūtas maiņas kursu stabilitātei;
46. uzstāj, ka saistībā ar debatēm par vienoto tirgu ES primārajos tiesību aktos jāievieš sociālās attīstības klauzula, nosakot, ka pamattiesības kopumā un tiesības streikot, rīkot protesta akcijas, kolektīvās sarunas utt. ir prioritāras, salīdzinot ar iekšējā tirgus pamatbrīvībām;
47. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu

parlamentiem.